

Ярина Черногуз

Ярина Черногуз – українська поетеса, перекладачка, громадська активістка та військовослужбовиця.

Народилася 18 травня 1995 року в Києві у родині митців: її батько – громадський діяч і бандурист Ярослав Черногуз, а дідусь – відомий письменник-сатирик Олег Черногуз.

Закінчивши факультет гуманітарних наук Національного університету «Києво-Могилянська академія», Ярина почала активно працювати в культурних та громадських проєктах. Вона була співorganizаторкою акцій «Весна на граніті», координувала ініціативу «Переходь на українську» та брала участь у «Мовомарафоні-25». У студентські роки долучилася до Революції Гідності, а згодом — до медичного добровольчого батальйону «Госпітальєри» як парамедикіня.

З 2020 року служить у лавах Збройних сил України, зокрема в розвідці морської піхоти. Ярина — бойова медикіня, яка пройшла запеклі бої на Донеччині та Луганщині, зокрема під Скадовськом, Попасною та Бахмутом. У своїх поезіях авторка пише «власною кров'ю», передаючи найглибші переживання війни через кожне слово.

«Не прощати і не забувати несправедливість. Цього не вистачає українцям, тому що українці люблять закривати очі на кучу речей, які знищують повільно нас із середини. Наприклад, корупція, правосуддя, якого немає, політики, які донедавна дуже безвідповідально ставилися до оборони країни... Ми прощаємо несправедливість, ми її не помічаємо».

«Якби всі ці речі привести до ладу, то ми б були дуже потужною нацією. Впевнена – і будемо. У мене завжди було розуміння, що буде друга серія, бо після того, як Росії вдалося малими силами окупувати Крим, Донецьк та Луганськ, звісно, вони мали спробувати ще раз. Я хотіла бути на цей момент готовою».

«Страх під час жорстких бойових дій відчувають усі, питання в тому, як його хто долає. Я навчилася це робити, я можу з ним упоратися. Страшно, коли ти не можеш упоратися з ним, тоді ти стаєш слабким і вразливим, і розуміння того, що якраз страх робить тебе вразливим і збільшує твої шанси на смерть, – основна мотивація до нього не вдаватися, притишувати, коли це стається».

«Я пишу вірші доволі давно і тут, навіть зараз, мені приходять. Часом я пишу, щоб позбутися болю, скажімо так. Коли я пишу, це допомагає розслабитися – викинути те, що дуже наболіло».

вул. Перемишльська, 11/13

www.bib_dzhambula@ukr.net

**Централізована бібліотечна система
Подільського району міста Києва
Бібліотека ім. Дзямбула Джабаєва**

**Серія «Сучасна українська
книга про війну»**

Вип. 7

Ярина Черногуз

рекомендаційний список літератури

Київ, 2026

[dasein: оборона присутності] : вірші / Ярина Черногуз ; [передм. Вахтанга Кебуладзе]. – Київ : Віхола, 2023. – 128 с. : іл., портр.

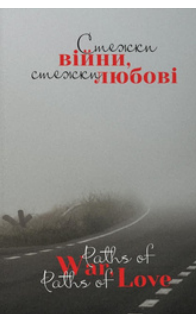
Поезії Ярини Черногуз – це своєрідні листи з фронту, листи з передової, де не знайдеш описів бойових дій чи переліку звільнених територій. Це роздуми про біль через втрату побратимів та посестер, про буття на війні тут і зараз, про усвідомлення та прийняття власного вибору піти воювати. Листи про те, як виглядатиме світ після всього цього болю, що розриває зсередини. Листи про те, як виглядає оборона твоєї присутності в цьому світі. Ці тексти Ярина написала за останні півтора року ротації на фронті, значна частина якої припала на повномасштабну війну.

«У цій добірці, – пише Ярина, – промовлятиме моя пам'ять про Скадовськ і морське узбережжя Херсонщини, Сєвєродонецьк та Маріуполь, висоти над Новоайдаром, дорогу Бахмут–Лисичанськ і села по той бік Сіверського Дінця, річки, яка стала українським Стіксом. І всі вони відчуються мені як ще одна мала батьківщина, бо вони переміряні нашими кроками вздовж і впоперек. Деякі вільні й оборонені, більшість з них – ще належить звільнити».

Незламний = For Invincible : (книжка-білінгва) / [Павло Вишебаба та ін. ; упоряд. Віталій Бирчак ; худож.-оформ. Юлія Уварова]. – Харків : Фоліо, 2023. – 160 с. : іл., портр.

«Незламний» – це книга-альбом і і збірка поезій про боротьбу, відвагу, любов та стійкість українців. Книга, в якій кожне слово пронизане силою і волею до свободи, а кожне фото — емоціями, які ми переживаємо і які не маємо права забути.

Стежки війни, стежки любові = Paths of War, Paths of Love : [зб. поезій і фотокн.] / упоряд. В. Бирчак, Ю. Вротна ; пер. з укр. Н. Теленчук та ін. ; фот. О. Самсонов, О. Медведенко, І. Сідаш. – Харків : Фоліо, 2024. – 206, [1] с. : фот. – (Книжки війни).

«Любов має сенс завжди. Смерть має сенс лише тоді, коли вона недаремна». Такими настроями пронизана збірка поезій і фотокнига «Стежки війни, стежки любові». На її сторінках ви знайдете найвідвертіші рефлексії, почуття, спогади, фотофіксації, травми та зцілення, пов'язані з російсько-українською війною.

До збірки увійшли поезії українських авторів: Дмитра Лазуткіна, Сергія «Колоса» Мартинюка, Віталія Бирчака, Юлії Вротної, Павла Вишебаби, Марини Горбатюк, Тані-Марії Литвинюк, Юлії Максимейко, Оксани Рубаняк, Юлії Удалової, Надії Теленчук, Ярини Черногуз.

Нічийний шафран / Ярина Черногуз ; худож. Ольга Арістова. – Чернівці : Meridian Czernowitz, 2025. – 96 с.

«Нічийний шафран» – збірка поезій Ярини Черногуз, написана на передовій під час повномасштабної російсько-української війни. Ця книжка є унікальним екзистенційним документом, створеним у проміжках між бойовими виходами, обстрілами та чергуваннями. Авторка фіксує крихкий стан «тимчасової вцілілості» людини на межі життя і смерті. Через метафори природи, зокрема образ дикого шафрану, що проростає крізь понівечену вибухами землю, поетка осмислює затяжну війну на винищення. Тексти збірки – це не просто окопна лірика, а глибоке філософське послання до майбутніх поколінь. Видання адресоване всім, хто прагне зрозуміти внутрішній світ українського воїна, ціну свободи та сенс боротьби, у якій не може бути компромісної «нічиєї».

Як вигинається воєнне коло : верлібри з окопної війни / Ярина Черногуз ; [передм. Т. Лютий ; іл. І. Миколів, А. Пальваль ; фот. Я. Черногуз]. – Харків : Фоліо, 2020. – 127 с. : іл., фот.

Це збірка поезій про внутрішній світ людини з країни, яка споконвіку веде оборонну війну за своє незалежне існування. Авторка зустріла цю війну на одному з вигинів її пекельного кола як волонтерка-медик, а згодом обрала шлях військовослужбовиці. І попри невимовний біль втрат, вона відчула: саме на війні можна зустріти ту справжність, якої більше ніде немає...

